

Labod izhaja tritedensko
v nakladi 2650 izvodov
Odgovorna urednica:
Lidija Jež
Lektoriranje:
Tone Jakše
Grafična priprava:
DIC tozđ GrafiKa
Tisk:
Tiskarna »Novo mesto«

labod

glasilo delovne organizacije labod tovarne oblačil novo mesto

leto 14

novo mesto, aprila 1988

številka 6

1. maj danes

Prvi maj — praznik dela, ki je v naši zavesti še vedno obeležen z rdečim nageljnom in v pest stisnjeno dlanjo, ki obljublja boj za delavčeve pravice, za primeren delavnik, za primerno plačilo. Toda zgodovina je tudi podoba 1. maja spremenila. Nič manj ni revolucionarna, nič manj obvezujoča, vendar je drugačna.

Danes govorimo o skrajševanju delovnega časa, o primernih pogojih za delo, o varstvu človekovega zdravja in okolja, o položaju panog, o vlogi in vplivu pri delitvi ustvarjenega dohodka, o znanju, tehnologiji, delu, ki je ali pa ga ni... o plačilu, o organizaciji dela, o človekovi ustvarjalnosti, ki se je razvijala skozi delo in ki se samo skozi delo lahko tudi potrjuje.

Tako je rdeč nagelj prešel iz tistega prvega simbola boja za delavčeve

pravice do današnjih dni, ko pomeni delo ne le prvi pogoj za preživetje, ampak je tudi prvi pogoj za osvobodanje, za osebno rast in za skupni blagor. Zato tu ni več samo klaidivo in nakovalno, tu je tudi ustvarjalnost, so ide-

je, je znanje.

Zdrugačnimi merili meri današnji čas delo, z drugačnimi zahtevami prihaja na dan današnji delavec. V osnovi pa je vendarle 1. maj ostal praznik dela. Zato ni spremenjena vsebina in nič ni odv-

zeto veličini 1. maja nekoč in danes. Tako kot takrat, je tudi sedaj to praznik dela, praznik boja za delavčeve pravice, simbol napredka, humanosti — človečnosti. Kajti delo je oblikovalo človeka.

v današnji številki

Gospodarjenje v prvem trimesečju
Razpis stanovanjskih posojil iz združenih sredstev
Novosti v naši hranilnici
Pred 30 leti je bil ustanovljen obrat Laboda v Kostanjevici
Utrinki s pariškega sejma mode
Planinci so na »potezi«

Čestitke ob dnevu Osvobodilne fronte in za praznik dela!

Uredništvo glasila
Labod

gospodarjenje v prvem trimesečju

IZVRŠITEV PLANIRANIH CILJEV v I. trimesečju 1988 na nivoju delovne organizacije:

— zmanjšati proizvodnjo za 10% (kooperacija)

Obseg proizvodnje v kooperaciji je v I. trimesečju v minutah manjši za 34%, v komadih 38%.

— povečati produktivnost za 1,5% Produktivnost je v povprečju večja za 0,78%.

— izboljšati izkoriščenost delovnega časa. Delež dela po normi mora biti najmanj 98%.

Delež dela po normi je 97,2%.

— število zaposlenih v režiji ne sme presegati 600 delovnih ur. Zagotoviti dopolnilno izobraževanje delavcev v skladu z zahtevami iz razvidov del za izpopolnjevanje fluktuacije in zaposlovati samo kader, ki ustreza zahtevam sistemizacije.

V režiji je za nedoločen čas zaposlenih 609 delavcev (3 manj kot 31. 12.). Delež dela po normi je 97,2%.

Na področju izobraževanja je izvršen prvi del naloge, opravljeni so bili razgovori z delavci, ki bi si morali pridobiti ustrezno izobrazbo in dobljeno število kandidatov za dosedanje. Poleg obiskov in seminarjev je bilo organizirano funkcionalno izobraževanje tudi v TOZD.

— posodabljanje proizvodnje oz. tehnično opremljenost dela

Pridobljene so nekatere ponudbe, opravljeni razgovori, še vedno pa iščemo najugodnejšo ponudbo za nabavo poslovnega računalnika. Pripravljamo potrebno dokumentacijo za uvoz planirane strojne opreme po tako imenovani lizing liniji. Izvršene so priprave za postavitve visečega transporta (proizvodni del) v TOZD Delta.

— izboljšati kvaliteto, število izdelkov v klasi naj ne bi bilo več kot 0,5%. Odst. izdelkov v klasi je bil v povprečju 1,7%, kar je enako kot je bilo povprečje v letu 1987.

Proizvodnja

Plan proizvodnje je presežen za 0,9% v lastni proizvodnji, v kooperaciji je v okvirih letnega plana, razen v TOZD Libna, kjer je zaostanek za 1,3%, v Zali pa za 0,6%.

Produktivnost je v povprečju večja za 0,78% in to izključno na račun porasta v TOZD Delta za 4,75% in Tip-topu za 3,17%, saj je v vseh ostalih TOZD nižja kot v enakem lanskem obdobju.

V prvem trimesečju je bilo nekoliko slabše pokrivanje proizvodnje (prihod sezone, povečan obseg, povečan obseg

reklamacij osnovnih surovin zaradi neustrezne kvalitete). Iz tega naslova sta tudi dva zahtevka in sicer v Tip-topu za 43.458 minut in Zali 351.757 minut. Pojavljala se je tudi premajhna zasedenost likalnic zaradi nalogov, ki gredo v pranje in neusklajeno vračanje pliseja v šivanje.

V tem obdobju je bilo pokritih z izvozom več kapacitet kot je bilo planirano, skupno 51,3%.

Struktura proizvodov je usklajena z usmeritvijo plana, kar je razvidno v primerjavi z enakim lanskim obdobjem. Manjša je proizvodnja srajc, večja pa bluz in kril ter ostalih vrhnjih oblačil.

Povprečni časi izdelave so večji od planiranih le v proizvodnji bluz, tako za domači trg kot za izvoz.

Podatki o številu izdelkov v klasi kažejo, da je teh v procentu toliko kot v preteklem letu. Po TOZD so premiki v eno in drugo smer, kar pa je pogojeno tudi s kvaliteto tkanine in vrsto izdelkov.

% izdelkov z napako:

TOZD	Povprečno I. tromesečje	
	87	88
LOČNA	1,2	2,0
LIBNA	2,0	1,3
DELTA	1,7	1,9
TIP-TOP	2,7	0,9
TEMENICA	0,6	0,9
ZALA	0,4	0,6
Kooperanti	0,9	0,9
SKUPAJ	1,72	1,7

Prodaja

Odprema izdelkov na domači trg je bila zadovoljiva, nekoliko nižja je realizacija zaradi 14-dnevnega zastoja zaradi okvare računalnika, sicer pa je vrednostni plan presežen za 21%, približno enako v obeh programih.

Promet v lastnih prodajalnah je bil 50% večji od plana, ki je bil glede na enako lansko obdobje nekoliko nizko postavljen.

Odprema na trg je bila kosovno večja od proizvodnje, kar je zmanjšalo količinski obseg zaloga. Po programih je bila odprema sledeča:

v komadih

	Prejem	Oddaja
Srajce	317.013	317.890
Bluze	50.488	86.674
Krila	32.015	40.136
Vrhnja oblačila	22.947	30.768
SKUPAJ	422.468	475.468

Izvoz

Dosežena vrednost izvoza je 3.304.092 tisoč din, s čimer je plan za to obdobje presežen za 68%. Povečanje izhaja iz hitrejše rasti valute, predvsem pa večjih količin, saj je bilo tudi več kapacitet namenjenih za izvoz.

	Planirano	Izvršeno
Srajce, bluze	57	54,9
VO	27	41,4
SKUPAJ	49	51,3

Skupno je bilo odpremljenih v izvoz 457.637 kosov izdelkov (227.168 kosov srajc, 209.990 bluz, 5.000 kril in 15.479 kosov drugih izdelkov VO). 23% vsega izvoza je bilo klasičnega (45% na konvertibilni trg in 55% na klirinški). Od celotnega izvoza je bilo 88% konvertibilnega in 12% klirinškega.

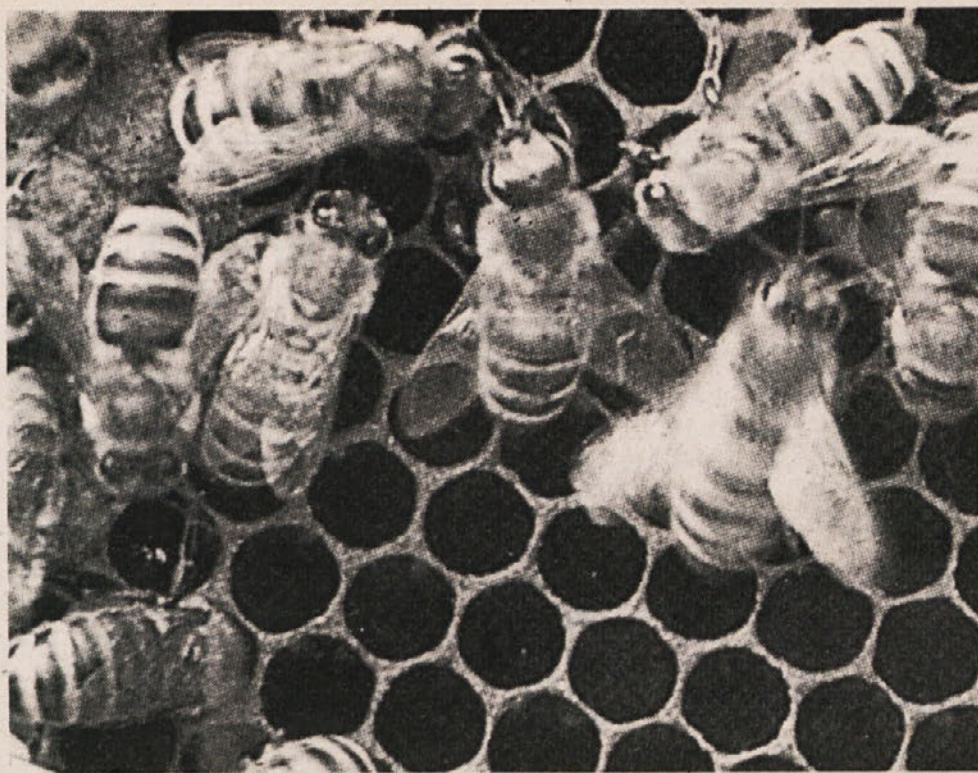
Struktura uvoza je v celoti reprogramirana, ki je bil izvršen 33% od letnega plana. Področje je 78% konvertibilno in 22 klirinško. Uvoza opreme v tem obdobju ni bilo.

Izkoriščenost delovnega časa

Izkoriščenost delovnega časa v odnosu dela po normi in času je v povprečju 97,2%, po TOZD pa je razmerje sledeče:

Ločna	93,2	Tip-top	97,7
Libna	98,3	Temenica	88,7
Delta	98,6	Zala	100,0

labod

Izgubljenih ur je več kot planiranih za 0,5% v povprečju. Večje od 12% beležijo izostanke v vseh proizvodnih TOZD razen v TIP-TOP-u in Zala. V primerjavi z lanskoletnim povprečjem se je povečala bolniška (do in nad 30 dni), medtem, ko je porodniška nekoliko manjša.

TABELARNI PREGLEDI

ZAPOSLOVANJE IN ŠTEVILO ZAPOSLENIH

TOZD	31. 12. 1987	Plan 1988	31. 3. 1988	Index	
	1	2	3	4	5
0					
LOČNA	325	317	321	98,7	101,3
LIBNA	357	346	356	99,7	102,9
DELTA	641	596	639	99,7	107,2
TIP-TOP	172	165	173	100,6	104,8
TEMENICA	154	145	152	98,7	104,8
ZALA	117	111	115	98,3	103,6
COMMERCE	236	233	237	100,4	101,7
DSSS	101	98	101	100,0	103,1
DO LABOD	2.103	2.001	2.094	99,6	104,1

PROIZVODNJA

a) v fakturiranih minutah

TOZD	I—III. 88	% plana	Index	
			I—III. 88	I—III. 87
LOČNA	7.752.837	103,31		99,28
LIBNA	7.404.462	98,67		103,68
DELTA	13.089.547	99,96		103,87
TIP-TOP	3.675.508	102,31		105,16
TEMENICA	3.347.073	103,95		101,03
ZALA	2.380.400	99,39		100,63
SKUPAJ	37.649.827	100,91		102,51
Kooperacija	2.290.520	100,00		65,72
DO LABOD	39.940.347	100,86		99,33

b) v komadih

Program	I—III. 87	I—III. 88	Index	
			I—III. 87	I—III. 88
Srajce	491.919	456.333		92,77
Bluze	220.613	264.357		119,83
Krila	26.447	28.115		106,31
Ostala vrh. obl.	29.422	33.225		112,93
Lastna proizvodnja	768.401	782.030		101,77
Kooperacija	80.499	49.873		61,95
SKUPAJ	848.900	831.903		98,00

c) poprečni časi izdelave — lastna proizvodnja

	Plan 1988		Realizacija	
	Dom. trg	Izvoz	Dom. trg	Izvoz
Srajce	35,0	37,0	33,76	35,17
Bluze	45,0	37,0	53,50	43,55
Krila	65,0	—	58,77	53,76
VO	195,2	303,5	180,67	270,89

d) doseganje norme — iz izvršenih minut

TOZD	I—III. 87	I—III. 88	Index
LOČNA	115,64	106,69	92,26
LIBNA	106,69	100,88	94,55
DELTA	102,06	101,11	99,07
TIP-TOP	117,17	113,36	96,75
TEMENICA	114,27	113,62	99,43
ZALA	117,08	109,52	93,54
	109,11	104,84	96,09

PRODUKTIVNOST (minute na delavca)

TOZD	Januar	Februar	Marec	Skupaj I—III.
LOČNA:				
1987	6.961	10.649	8.855	26.465
1988	6.737	10.572	8.885	26.192
Index	96,78	99,28	100,34	98,97
LIBNA:				
1987	6.051	8.453	7.835	22.317
1988	5.987	8.628	7.532	22.169
Index	98,94	102,07	96,13	99,34
DELTA:				
1987	5.898	8.105	7.330	21.360
1988	6.190	8.659	7.500	22.375
Index	104,95	106,84	102,32	104,75
TIP-TOP:				
1987	5.641	9.117	7.848	22.548
1988	6.048	9.354	7.854	23.263
Index	107,22	102,60	100,08	103,17
TEMENICA:				
1987	6.213	9.763	8.705	24.724
1988	6.452	8.910	8.385	23.738
Index	103,85	91,26	96,32	96,01
ZALA:				
1987	6.114	9.459	7.988	23.655
1988	5.550	8.264	7.232	21.065
Index	90,78	87,37	90,54	89,05
DO:				
1987	5.099	7.447	6.578	19.128
1988	5.175	7.551	6.544	19.278
Index	101,49	101,40	99,48	100,78

FAKTURIRANA REALIZACIJA (v 000 din)

Program	I—III. 1987	I—III. 1988	Index
Srajce—bluze	4.347.771	9.252.115	212,8
Vrhnja oblačila	1.969.312	4.257.464	216,2
Skupaj	6.317.083	13.509.579	213,9
V tem:			
— za domači trg	5.357.258	10.205.487	190,5
— za izvoz	959.825	3.304.092	344,2

IZVRŠITEV PLANA PRODAJE (v 000 din)

		Plan I—III. 88	Realizacija I—III. 1988	Index
1. Domačim kupcem:	SB	5.560.000	6.705.601	120,6
	VO	2.890.000	3.499.886	121,1
	SKUPAJ	8.450.000	10.205.487	120,8
2. Izvoz:	SB	1.672.000	2.546.514	152,3
	VO	297.000	757.578	255,1
	SKUPAJ	1.969.000	3.304.092	167,8
3. Skupaj prodaja		10.419.000	13.509.579	129,7
4. Promet prodajalen		423.400	629.994	148,8

IZVOZ v S = 451,60

		Plan	Realizacija	Index
1. Konvertibilno področje:		6.255.536	1.891.885	30,24
V tem:	— klasični izvoz	498.230	221.666	44,49
	— storitve	5.757.306	1.670.219	29,01
2. Klirinško področje		156.111	269.987	172,94
3. Skupaj izvoz		6.411.647	2.161.872	33,72

UVOZ v S = 451,60

		Plan	Realizacija	Index
1. Konvertibilno področje		4.496.236	1.425.764	31,71
— repromaterial		4.096.546	1.425.764	34,80
— oprema		399.690	—	—
2. Kliring		921.169	397.900	43,20
— repromaterial		921.169	397.900	43,20
3. Skupaj uvoz		5.417.405	1.823.664	33,66

ZALOGE v 000 din

	31. 3. 1987	31. 3. 1988	Index
Surovine	2.639.672	4.755.614	180,16
Nedokončana proizvodnja	1.493.468	2.629.185	176,05
Gotovi izdelki	739.746	2.343.475	316,79
Trgovsko blago — last. trg.	491.336	1.422.434	289,50
SKUPAJ	5.364.222	11.150.708	207,87

STRUKTURA NEDOKONČANE PROIZVODNJE 31. 3. 1988

	Vrednost	%
— skladišče materiala	392.897.292	14,95
— krojilnica	591.426.827	22,48
— šivalnica	847.276.431	32,23
— na plesiranju	73.936.383	2,81
— likalnica	457.318.270	17,39
— končani komadi	2.841.282	0,11
Skupaj lastna proizvodnja	2.365.396.485	89,97
Kooperacija	263.788.208	10,03
SKUPAJ	2.629.184.693	100,00

POPREČNO IZPLAČANI OD (na delavca mesečno — netto)

TOZD	I—XII. 1987	I—III. 1988	Index
LOČNA:			
proizvodnja	205.281	316.019	153,94
režija	303.714	474.482	156,23
SKUPAJ	216.842	334.220	154,13
LIBNA:			
proizvodnja	204.656	289.653	141,53
režija	271.143	425.236	156,83
SKUPAJ	217.418	314.821	144,80
DELTA:			
proizvodnja	198.824	308.920	155,37
režija	258.683	418.194	161,66
SKUPAJ	208.768	326.852	156,56
TIP-TOP:			
proizvodnja	212.743	327.598	153,99
režija	298.116	488.210	163,77
SKUPAJ	230.803	361.144	156,47
TEMENICA:			
proizvodnja	216.538	328.996	151,93
režija	293.584	444.374	151,36
SKUPAJ	230.337	350.272	152,07
ZALA:			
proizvodnja	211.792	272.945	128,87
režija	323.414	446.304	138,00
SKUPAJ	231.799	302.094	130,33
SKUPAJ PROIZVODNI TOZD	217.455	329.363	151,46
COMMERCE:			
skupaj	311.799	482.338	154,70
potniki	574.723	838.848	145,96
brez potnikov	293.625	457.465	155,80
DSSS	312.612	473.564	151,49
LABOD	233.438	354.467	151,85

Izgubljene ure I—III. 1988

TOZD	Boln. do 30 dni	Boln. nad 30 dni	Nesreče pri delu	Porod.	Nega	Nepl. skupaj izost.	v %
LOČNA	3,05	2,08	0,04	5,81	2,59	0,02	13,60
LIBNA	4,80	2,91	0,59	4,19	2,41	0,03	14,93
DELTA	3,06	2,30	0,01	7,18	0,93	0,09	13,57
TIP-TOP	3,66	1,08	0,29	4,78	1,23	—	11,04
TEMENICA	3,72	0,69	6,94	1,20	0,02	—	12,57
ZALA	6,78	2,86	0,13	0,27	1,42	—	11,46
COMMERCE	1,90	1,82	0,20	3,32	1,02	0,03	8,29
DSSS	2,37	0,08	0,21	3,88	0,85	—	7,39
LABOD	3,49	2,02	0,17	5,27	1,52	0,04	12,51

Rezultati proizvodnje in prodaje v prvem trimesečju so taki, da bi moral biti tudi siceršnji rezultat primeren. Sicer pa bomo poslovanje v prvem četrtletju natančneje pregledali na organih upravljanja in v razpravi spregovorili tudi o sezonskih vplivih, doseženih ciljih, usmeritvi v naslednjem obračunskem obdobju itd.

Pripravila: ROZINA KUM
PAS

bluze v ločni

Novica, da bodo v Ločni delali bluze, je sprva zvenela prvoaprilsko, saj je prišla med nas prav na ta dan. Toda že naslednjega dne je bilo jasno, da gre zares. Kako to? Zakaj?

Vodja programa prodaje bluz, **Tine Juršič**, je povedal da smo samo v redni kolekciji za tekočo sezono prodali 100.000 bluz, ocena tržišča pa nam je narekovala občutno večjo dopolnilno ponudbo. Izkušnje so pokazale, da so trgovci preveč previdno zaključevali in so ob koncu lanskega leta in v začetku letošnjega pokupili takorekoč vse. V tem obdobju smo naknadno prodali 60.000 bluz po redni ceni. Naša prvotna organiziranost kapacitet za ta program je temeljila na zaključenih količinah in delni dopolnitvi, vendar so bluze trenutno veliko bolj prodajne. Izpopolniti moramo vrzel in izkoristiti iskanost naših bluz. Zato smo skupaj z Ločno začeli s šivanjem bluz s kratkimi rokavi. Ta poteza je dobrodošla tako za ločno kot tudi za prodajo.

Direktor tozda Ločna, **Jože Tekstor** je pojasnil, da je Ločna sprejela izdelavo približno 20.000 bluz. Delo bo zaključeno v enem mesecu. Brez posebnih komplikacij in vzdihovanj so sprejeli nalogo, saj tov. Tekstor meni, da so časi težki in da si dela ne smemo več izmišljovati in izbirati. Kar je v našem delokrogu, za kar smo usposobljeni in sposobni narediti, to tudi bomo. Edino vprašanje je bila strojna opremljenost, če bi šlo za trajnejše izdelovanje bluz ali za tkanine, za kakršne naši stroji niso primerni. Tako pa ni večjih zahtev. Bluze so večinoma iz blaga, ki je precej podobno srajčnemu, čeprav je vmes tudi nekaj svile. Toda tudi srajce iz čiste svile smo že delali.

Odbor za počitniško dejavnost in družbeni standard DO Labod

Odbor je na svoji seji dne 18. aprila 1988 sprejel sklep, da se na podlagi 18. člena samoupravnega sporazuma o združevanju dela sredstev čistega dohodka tozdog in DSSS za solidarno reševanje stanovanjskih vprašanj v DO Labod Novo mesto razpiše:

NATEČAJ ZA DODELITEV STANOVANJSKIH POSOJIL IZ ZDRU- ŽENIH SREDSTEV

Natečajna sredstva znašajo 31.000.000 din.

Natečaj traja 30 dni po objavi v glasilu Labod.

V roku 30 dni po objavi se lahko na natečaj prijavijo tozdi oziroma DSSS, združeni v DO Labod, tovarni oblačil Novo mesto, in sicer s pismeno vlogo, ki naj vsebuje podatke, določene v 20. členu samoupravnega sporazuma, zlasti pa:

- ime tozda oziroma DSSS,
- višino zaprosenega posojila,
- navedbo primerov, ki so osnova za vlaganje prošenj,
- obrazložitev, kaj bi prosilec rešil z odobrenim posojilom,
- druga pomembna dejstva, ki bodo prispevala k boljši oceni razmer in k pravičnejši odločitvi odbora.

Vlogo za dodelitev stanovanjskega posojila iz združenih sredstev pripravijo strokovne službe tozdog oziroma DSSS v sodelovanju s komisijo za družbeni standard tozdog oziroma DSSS, ki poda predlog delavskemu svetu tozda oziroma DSSS. Ta sprejme dokončen sklep o tem, kakšna naj bo vloga za dodelitev stanovanjskega posojila iz združenih sredstev.

Vloge, ki bodo utemeljene na osnovi 3. in 4. točke 5. člena sporazuma, morajo vsebovati celovito analizo stanovanjske problematike v tozdu oziroma DSSS za preteklo in za tekoče srednjeročno obdobje.

Pravočasno prispel vloga bo obravnaval odbor in na njihovi podlagi ter na podlagi lastnih ugotovitev razdelil natečajna sredstva, o čemer bo obvestil vse DS tozdog oziroma DSSS.

Na podlagi dokončnega sklepa bo sklenjena ustreznna posojilna pogodba.

Predsednik odbora:
SLAVICA PUTRIH

2. tekmovanje tekstilnih delavcev slovenije bo v mariboru

Odbor naše dejavnosti pri republiškem svetu ZSS je razpisal 2. delovno tekmovanje tekstilnih delavcev Slovenije. Kot se še spomnimo, je bilo prvo tekmovanje pred dvema letoma. Potekalo je v naši Delti, ekipa Ločne pa je zasedla prvo mesto. Naše šivilje so se dobro odrezale tudi na zveznem tekmovanju. Povedati moramo tudi, da je za odlično organizacijo Delta prejela posebno priznanje odbora.

Letošnje tekmovanje v šivanju bo 21. maja — to je na soboto, in sicer v sozdu MTT v Mariboru. Seveda je konfencioniranje perila, kjer bodo tekmovala naše šivilje, le ena od disciplin. Poleg teh se bodo v znanju in delu pomerili tudi predilci bombaža, volne ter tkalci bombaža in volne.

Tekmovanje v Mariboru bo hkrati tudi izbirno tekmovanje za zvezno raven.

Povejmo še, da tekmovanje zajema splošni del s testnimi vprašanji iz samoupravljanja, družbene samozaščite, varstva pri delu ter tehnologije, in pa praktični del, kjer je seveda poudarek na kvaliteti in hitrosti šivanja.

obnovljen avtopark že daje rezultate

Naš avtopark se lepo obnavlja in nakup nekaj novih avtomobilov gotovo zasluži posebno pozornost. Vodja avtoparka **Lojze Kum** je povedal, da smo začeli z obnovo avtoparka leta 1986. Tedaj smo v Labodu kupili enega »5-tonca« in 4 dostavna vozila Renault Master. Sledil je še nakup 2 renaultovih vozil in enega zastavinega »5-tonca« v naslednjem letu. Letos smo dobili še dva dostavna avtomobila — tokrat Iveko, ki jo Zastava uvaža od Piata, še dve vozili pa sta za letošnje leto v planu. Od skupno 19 vozil je bilo v dobrih dveh letih zamenjanih 10 vozil, do konca letošnjega leta pa jih bo 12. To pa je že lep uspeh.

Med 19 vozili so samo še tri, ki bi jih bilo nujno čimprej zamenjati — dva 15 let stara mercedesa ter osem let staro in že precej iztrošeno zastavino vozilo.

Alojz Kum — vodja transporta

Obnovljen avtomobilski park je prinesel nekaj vidnih rezultatov. Z novějšími, okretnejšimi in bolj šivilji vozili so vožnje hitreje in varneje opravljene. Lani je Labod zmanjšal sodelovanje s tujimi prevozniki družbenimi in privatnimi za 70 odstotkov, letos pa teh voženj sploh ne bo. Tako dosegamo ob enakem številu vozil in šoferjev (teh je 18 — trije v Ljubljani, ostali v Novem mestu) vse lepše rezultate. Z več reda pri usklajevanju med službami in še posebno med nabavo ter skladišči gotovih izdelkov vozijo avtomobili polni, kar je tudi prispevek k boljšim poslovnim rezultatom.

Ob teh razveseljivih novicah pa je treba dodati tudi novost, da je bolje poskrbljeno za šoferske malice. Za dneve, ko so na vožnjah, dobe posebne bone. Omeniti pa velja tudi nov pravilnik, ki je v pripravi za njihovo področje. Med novostmi, ki jih naj bi prinesel, je tudi pobuda, da bi imeli obvezne zdravstvene preglede na dve ali tri leta. Doslej so bili vsako leto. Ker gre za dokaj drage preglede odgovorni menijo, da bi to zadostovalo, saj na

novosti v naši hranilnici

Zaradi prehoda na trimesečni vpis obresti je bilo potrebno opraviti spremembo v metodi obračunavanja obrestnih mer. Žal izračunavanje obresti po spremenjeni metodi ne bo več tako enostavno kot je bilo doslej, ko si je praktično vsak delavec zase lahko izračunal obresti. Marsikdo bo pomislil, da je v tem primeru potrebno vzeti četrtino letne obrestne mere, vendar

2. Vpis obresti je trimesečen

Višina glavnice ostaja enaka, torej 100.000 din

Datum pripisa obresti:	1.4.	1.7.	1.9.	1.1.
Znesek pripisanih obresti:	18.920	+ 18.920	+ 18.920	+ 18.920
Obresti od obresti, katere se pripisejo s 1. 1.	12.900	+ 7.840	+ 3.580	= 24.320
				100.000 din

A. K.

Novost, ki jo bodo labodovci gotovo zelo veselili, pa je možnost, da ima posameznik več knjižic. Te novosti pa so prinesle precej dela tudi programiranju v AOP za to področje, saj vemo, da je hranilnica vezana na računalniško obdelavo podatkov.

OTMAR POTRČ je v naši AOP službi sicer še pripravnik. Toda za seboj ima kar precej dela, ki ga velja prav s hranilno službo v zvezi še posebej poudariti.

Z novim načinom obračuna obresti je bilo treba opraviti v računalniškem programu kar precej korektur. Kako se je torej lotil tega dela?

— Dve bistveni spremembi sta se pojavili: možnost, da odpred posameznik več hranilnih knjižic in pa nov način obračuna obresti. Te je sedaj možno dvigovati na tri mesece, kar pomeni za varčevalce precejšnjo ugodnost. Če obresti ne dvigne, se te, skupaj z glavnico, obrestujejo naprej v drugem trimesečju in tako dalje. Za korekturo sistema sem potreboval mesec dni, od tega kar polovico čas za izračun obresti.

Koncept je s temi korekturami zastavljen precej fleksibilno. Torej bodo tudi v bodoče možne različne spremembe, kot so vezane vloge ali kaj podobnega. Kakšno delo te torej pri tem še čaka?

— Menim, da je sistem sedaj zares dovolj prilagodljiv. Osnova vsem je hranilna knjižica, ne posameznik. V tem je tudi osnovna sprememba, ki omogoča prilagodljivost. Za v naprej pa je moja naloga čim bolj poenostaviti delo na blagajni hranilnice. Torej iskati možnosti za enostavnejši vnos po-

ni tako. To pa iz tega razloga, ker je potrebno pri kapitalizacijski dobi, katera je krajša od enega leta, upoštevati obrestno obrestni račun, se pravi dejstvo, da se tudi obresti obrestujejo.

Iz tega razloga je namesto relativne

obrestne mere potrebno izračunavati komformno dnevno obrestno mero, katera predstavlja podlago za izračunavanje obresti.

Navedeni način izračunavanja je torej precej matematično zahteven, najvažnejše pa je, da daje pravilen rezultat.

V to se lahko prepričamo z naslednjim primerom:

1. Vpis obresti je leten (stara metoda)
Enoletno varčevanje glavnice v višini 100.000 din, ob 100% letni obrestni meri da ob koncu leta za 100.000 din obresti.

datkov, za čim več različnih izpisov, kumulativnega stanja celotne hranilnice itd. Stalno je treba težiti k nečemu boljšemu.

Tebi kot pripravniku gotovo ni bilo povsem enostavno lotiti se tega dela, čeprav si računalništvo študiral.

— Bilo bi precej enostavnejše, če bi sproti in počasi spoznaval celotno problematiko in sistem naše hranilnice. Silom prilike pa sem bil v to primoran in se s tem naglo spoprijeti. Zato je bilo zame to dokaj težka naloga. Tudi samega programskega jezika nisem poznal. No, na koncu pa je bilo vse dobro.

Morda še majhno pojasnilo o programskih jezikih: veliko jih je in še naprej se razvijajo. Sedaj je nekako najpopularnejši programski jezik 4. generacije, svet pa pospešeno razvija 5. generacijo, to pa je že umetna inteligenca.

— No, to so že širše teme, ki so mlažim generacijam blizu, starejšim pa ne. Za vse pa je pomembno dejstvo, da je zagotovljen ažuren obračun obresti in garantirana točnost.

IDA DULAR je blagajničarka v naši hranilni službi v Novem mestu, hkrati usklajuje delo z ostalimi Labodovimi hranilnicami. Hranilnica deluje še v Delti in prav ta mesec je začela tudi v Tip-topu. Ker za ustanovitev ni potrebnih kakšnih večjih vlaganj niti kadrovske širitve (edino denar za terminal pomeni večji znesek), je pričakovati, da bodo tudi ostali tozdi prešli na hranilno službo in s tem pomagali svojim delavcem in sebi.

Kakšna vprašanja so najpogostejša?

— Največkrat sprašujejo naši va-

Ida Dular

rčevalci po višini mesečnih obresti, zanimajo se za spremembe, predvsem jim nov način obrestovanja ni bil dovolj jasen. Tudi možnosti odpiranja več knjižic je sprožila veliko vprašanj, pa pooblastila, kakšne možnosti imajo pri našem varčevanju Labodova društva in podobno.

Tvoje delo je zahtevno, natančno in odgovorno, tako kot ponavadi delo z denarjem in z ljudmi. Gotovo pa ti je programer v AOP pripomogel k hitrejšemu delu, pri čemer so tudi morebitne pomote tako rekoč izključene.

— Precej je skrajšana ta pot, vendar pa nekateri varčevalci še nekako težko zaupajo. Včasih je čutiti še dvom, ali je njihov denar zares varen. No, dvom je odveč, saj je zagotovljena varnost in točnost.

Imaš ti ali pa varčevalci kakšno pripombo?

— Vsi skupaj tarnajo, da je pri oken-
cu preprih, saj je ta ob vhodnih vratih. Težko je čakati v vrsti, na preprihu, sama pa sem zaradi tega tudi stalno prehlajena.

telefaks tudi v labodu

Dobra dva meseca imamo v Labodu telefaks. To je pridobitev, s katero lahko pošiljamo ne le pisna ampak tudi grafična sporočila naslovnikom, ki imajo tudi telefaks. Deluje na principu fotokopirnega stroja na daljavo, torej preslikuje besedila, skice, vzorce itd. Majda Jakša iz ekspedita, ki z njim dela, pohvali novost, ki skrajšuje poti in dogovarjanja. Gotovo bi bilo dobrodošlo, da bi imeli telefaks tudi vsi naši tozdi, za sedaj pa preko te naprave največ komuniciramo z našimi tujimi partnerji in z Jugotekstilom.

naš jubilej

Letos praznujemo v Labodu velik jubilej. Leta 1958 je bil prav na 1. maj ustanovljen obrat v Kostanjevici.

Investicijski elaborat je predvidel 75 zaposlenih, ki naj bi letno predelali 500.000 metrov tkanin in ustvarili 276 milijonov starih dinarjev bruto produkta. Ko je

Pred 30 leti je bil ustanovljen obrat v Kostanjevici

Kostanjevica začela z delom v starem gradu, je bilo tam zaposlenih 58 delavk. Leta 1964 je bil obrat v Kostanjevici adaptiran. Ko je bil leta 1969 razširjen obrat v Krškem (ta je bil ustanovljen leta 1965), so bili s tem dani pogoji za združitev kostanjeviškega obrata s krškim.

Remi Blažekovič — pred 30 leti je začela v obratu Laboda v Kostanjevici.

Med prvimi delavkami je bila tudi **Remi Blažekovič**, ki je zaposlena kot brigadirka v krški Libni.

Kakšni so njeni spomini na Kostanjevico?

»Doma sem iz Šentjerneja. Kot kvalificirana šivilja sem se seveda želela zaposliti pri šivalnem stroju, zato sem dala prošnjo v Labod. Obrat v Kostanjevici je takrat delal kakšen mesec, ko je tudi mene sprejel Ivan Mlakar — obratovodja. Nekaj čez 50 šivilj je bilo. Norma je bila sešiti 6 celih srajc. To sem zlahka dosegla in pomagala tudi sodelavki. Sprva smo bile v združenem domu v Kostanjevici, (sedaj je tam kino dvorana). Pogoji za delo so bili v vseh pogledih slabi. Kasneje smo se preselili v grad in za ureditev, predvsem okolice, smo tudi udarniško dela-

le. Sicer pa naš delavnik ponavadi ne zajema le osem ur. S prihodom tov. Petana, ki je stopil med delavke in se z nami pogovoril, smo se odločili tudi za boljše hitrejšo delo. Sami smo si še dvignili norme, počasi pa smo prešli tudi na fazni način šivanja srajc, saj je bil prvoten, ko je šivilja cel izdelek sešila sama, prepočasen.

Ko so bili ustvarjeni boljši pogoji za delo v Krškem in s tem možnost večjega zaslužka, smo bile sicer delavke iz Kostanjevice proti. Dolga pot do dela, saj smo bile kar 10 ur odsotne, novo okolje in še kaj, nas je strašilo. Vendar smo se konec koncev vse preselile v Krško. Tu sem še danes. Ker je bila v Kostanjevici moja prva zaposlitev, imam tako 30 let delovne dobe. Še nekaj let bo treba zdržati...

Znanje moraš obnavljati, sicer:

1. pozabiš, kar si znal
2. ne zavedaš se, da si pozabil, kar si znal
3. postajaš domišljav namesto domiseln
4. bojiš se znanja in ga oviraš

Pot do verifikacije oddelka za tehnike, ki ga tudi letos organizira Labod preko mariborske srednje tekstilne šole, je dolga. Končni pečat je ta verifikacija dobila na sklepnem sestanku v naši delovni organizaciji, kjer so bili prisotni Branka Abramovič — strokovna sodelavka PIS naše dejavnosti, ravnatelj mariborske šole tov. Lazar, tov. Samuda, prav tako iz Maribora, tov. Škufca iz novomeškega zavoda za šolstvo ter odgovorni za izobraževanje v naši delovni organizaciji.

barbarstvo, da mu ni para

Med poškodovanimi deli je tudi nagrajena slika Novo mesto — slikarja Jožeta Kotarja.

V oddelku za pridobitev 5. stopnje izobrazbe je 22 slušateljev. Prihajajo iz Novoteksa, Kroja (obrat v vasi Krka) in iz Laboda. Ko je nastal posnetek, so poslušali predavanje o organizaciji poslovanja. O teoriji in praksi tega predmeta predava bodočim tehnikom mag. Urek.

Slike zadnjega ex-tempora so nam krasile stene v jedilnici v Novem mestu. Ker je bila bera nagrajenih del večja, kot jih lahko predstavimo na stenah jedilnice, so tu visele samo najboljše, najvišje nagrajene slike. Lahko si mislimo, da je v tako delo vložena veliko truda, veliko ustvarjalnosti in ne nazadnje tudi veliko »materialnih sredstev«. Povprečna cena takega dela se suče že precej na 60 milijoni starih dinarjev. Nič od teh dejstev pa ni preprečilo barbarskega početja nekoga med nami, ki je mimogrede poškodoval štiri razstavljena dela in s tem povzročil ogromno materialno in še večjo moralno škodo.

V devetih letih, kolikor že negujemo naš ex-tempore, se kaj takega ni pripetilo. Prav ob pripravah na jubilejno prireditev, ki se je po mnenjih uglednih likovnih kritikov in ustvarjalcev potrdila v slovenskem prostoru in dosegla visok umetniški nivo, pa se zgodi to nizkotno dejanje, ki izraža primitivizem, barbarstvo in omejenost. Kdo bi bil lahko storilec tako podlega dejanja? Je to posameznik, je to manjša skupina? Vsako leto sicer poslušamo nekaj pikrih na račun ex-tempora.

Toda to so posamezni klici, ki so včasih samo zato, ker so nekateri in načelno proti vsemu. Kje je torej iskati krivce? Je bilo dejanje storjeno nalašč, iz dolgega časa, iz objestnosti? Kakršen koli vzrok že je: tu gre za pravo kriminalno dejanje in za kaj takega je treba odgovarjati.

Človek pa se še vedno znova sprašuje: ali je to res mogoče? Imamo se za urejeno družbo, za zrele ljudi, ki marsikaj zahtevajo, marsikaj pričakujejo. Skratka, cenimo se in tudi prav je tako. Toda za svojo ceno je treba tudi kaj pokazati. Poleg dela je tu osnoven še vsaj primeren če že ne vzoren odnos do skupne lastnine spoštovanja sodelavcev, spoštovanje ustvarjanja, spoštovanje umetnosti, pa čeprav je morda ne razumemo povsem. In če je ne, pa je ta vendarle priznana, smo se dolžni izobraževati, iskati odgovor, zakaj tako, narediti kaj zase tudi v duhovnem smislu. To nam bo dalo šele pravo vrednost! Tako na eni strani spremljamo človeško ustvarjalnost, ki nima meja, v našem primeru pa ji stoji nasproti, na žalost, človeška podlost in omejenost, ki tudi nima meja. In take kreature so tudi med nami! Ne gre jim potrkati na moralno plat. Tega ne razumejo, ker so preubogi. Edino denar jim bo morda povedal, kaj so storili. Zahtevati moramo poravnano škodo. Sramote, ki so nam jo storili, tako ni moč poravnati. S storilci bomo morali pač postopati tako, kot oni postopajo z okoljem. Grobo in brezkompromisno.

Obljubljamo, da bomo tako tudi storili!

V tem mesecu se je upokojila Marija Krničar, ki je vrsto let delala kot računovodkinja v Delti, zadnja leta pa je bila tudi direktorica tega našega največjega tozda. Ob upokojitvi ji želimo predvsem veliko zdravja in zadovoljstva!

spoštovane sodelavke in sodelavci

Za vsakega človeka je pomembno, da si z delom zagotovi in izboljšuje svoj in skupni življenjski razvoj, na kar vpliva mnogo dejavnikov.

Ko začnemo svojo življenjsko pot utrivati z delom, ne razmišljamo toliko o daljnji prihodnosti. Sedanjost nam je bolj zanimiva. Pa tudi zaradi vsakodnevnih lastnih in tujih problemov niti ne opazimo, kako čas hiti in kako naglo se nam približuje tretje življenjsko obdobje.

Ko pa se po več kot dvaintridesetih letih dela v združenem delu upokojujem, se vam želim najtopleje zahvaliti za sodelovanje. Prav tako velja pristrčna zahvala za pozornost, ki ste mi jo izkazali ob slovesu.

Vsem v Labodu, posebej pa še kolektivu Delte, želim mnogo delovnih uspehov.

MARIJA KRNIČAR

srečanje šole in združenega dela

Med tozdom Tip—Top in srednjo šolo tehnične stroke in osebnih stori-
tev (tekstilna obrtna smer) se spleta
prava vez. Že nekaj časa načrtovan
obisk učiteljev praktičnega pouka se
je pred nedavnim le uresničil. Po
mnenju obeh strani je bil dobrodošel
in koristen. Deset učiteljev praktične-

ga pouka na ljubljanski konfekcijski
šoli je obiskalo proizvodnjo tozda Tip
—Top in enote Commerce, nato pa je
stekel pogovor o izkušnjah.

Povzemimo najprej pripombe šol-
nikov. Menijo, da je Labod med delov-
nimi organizacijami, s katerimi sode-
lujejo, najstrožji. Veliko zahtevamo
tako na teoretičnem kot tudi na prakti-
čnem delu. Menijo tudi, da je naš
način dela z mladimi zahteven, ker jih
tako vključimo v brigade. Nekatere
delovne organizacije imajo posebne
oddelke, delavnice ali kaj podobnega,
kjer mlad človek natančneje spozna-
va faze dela, osvaja hitrost in podob-
no. Tudi slaba opremljenost šol in ne-
moč pri tem botruje slabšemu praktič-
nemu znanju. Šele v zadnjih letih je
šola uspela s pomočjo združenega dela
modernizirati opremo. Nesprejemlji-
vo je na primer bilo, da so do nedavne-
ga šivali na gospodinjskih in ne na in-
dustrijskih strojih.

Zato so tudi pripombe, ki so jih ime-
li tisti v Tip—Topu, ki neposredno
delajo z mladimi pripravniki, po svoje
razumljive. Premalo obvladajo šivalni
stroj in posamezne nujne faze dela.
Marsikaterega dela se ne znajo lotiti
drugače kot ročno, obrtniško. Po mne-
nju delavcev Tip—Topa (pri pogovorih
sta sodelovali tudi Blatnikova, vodja
proizvodnje in Gašperšičeva, poslovni
sekretar) je v šoli veliko premalo ur
namenjenih praktičnemu pouku. Le
osnove uspejo mladi osvojiti, zmanj-
kuje pa časa za »piljenje«. Programi
za konfekcionarje so zahtevni, zato je
le 770 ur praktičnega pouka v času
šolanja konfekcionarjev malo. Poleg
tega je opaziti, da tudi nivo splošnega
znanja pada, da prinesejo mladi iz šole
premalo delovnih navad, da niso dis-
ciplinirani. Tudi samoupravnega živl-
jenja ne poznajo. In na drugi strani
opažanja povedo, da se vpisujejo v te
programe predvsem slabši učenci. Tu-
di težave ob snovanju učbenikov niso
majhne. Še prevečkrat jih pišejo »pa-
pirnati« strokovnjaki. Umestna je tudi
pripomba, ki oporeka šoli, da ne da
nikakršnega znanja za likanje v pro-
cesu šivanja, ker tudi opreme za ta de-
la šola nima. Prav tako za krojenje in
organizacijo dela.

Skratka, veliko je odprtih vprašanj,
reševati jih bo treba tako, da bodo us-
lišane pripombe praktikantov in šol-
nikov. Kajti ne eni ne drugi niso
zadovoljni.

bucike opravičeno odsotni

Oglasna deska oziroma njena vsebina je
tudi ogledalo reda in urejenosti v delovnem
okolju. In ko pozorneje pogledaš na našo
oglasno desko, začudeno ugotoviš, da to
ogledalo ne kaže najboljše slike...

Berem zapisnik komisije za delovna
razmerja — član komisije iz enote Com-
merce v Ljubljani — opravičeno odsoten.
Sledi zapisnik komisije za družbeni stan-
dard. Tudi tu je član komisije iz enote
Commerce opravičeno odsoten. Pa zapi-
snik komisije za priznanja in nagrade. Tudi
tu je član komisije iz enote Commerce v
Ljubljani opravičeno odsoten.

Že nekaj let se sprašujem kdo lahko
opravičuje te odsotnosti?

Vsakič je pri konstituiranju komisij iz-
rečena želja naj bo predsednik iz Novega
mesta, ker naj bi bil pač pri roki. S tem se
strinjam in to povsem razumem. Sam pa
vendarle želim biti kot član določene
komisije pravočasno obveščen o vsebini in
dogodku in hkrati menim, da moje odsot-
nosti nima nihče pravico opravičevati, če
sem le prisoten na delovnem mestu.

Če bi bil predhodno seznanjen z vsebino,
bi lahko svoje mnenje, oz. mnenje mojega
delovnega okolja izrazil tudi po telefonu.
Taka oblika je pri korenspondenčnih sejah
povsem sprejemljiva in tudi sicer se da za
manj pomembne odločitve pogovoriti po
telefonu ali s pomočjo kakšnega drugega
sredstva komuniciranja. Tudi takšen način
izražanja soglasja bi bil bolj demokratičen,
kot pa ignoriranje članov komisij, kar je
prišlo že kar v navado.

J. MAROLT
Enota Commerce Lj.

Sladek spomin na razstavo slaščic, ki so jo letos ob 8. marcu pripravili v Libni. Pravijo, da je bilo težko podeliti priznanja, saj je bilo vse razstavljeno pecivo kar se le da okusno in tudi lepo za oči. To pa ni nepomembno, saj vemo, da so najprej lačne oči...

kazalci negativnega zdravja

Na rekreacijo na delu gledamo iz kaj različnih kotov. Zato bi bilo gotovo koristno osvežiti nekaj dejstev, ki govorijo v njeno korist.

Ljudje odgovarjamo na prevelike obremenitve, na zdravstvene škodljivosti, na slabe medčloveške odnose in odtujenost z utrujenostjo, lahko pride do poškodb in do bolezni, ki se včasih končajo z invalidnostjo ali celo s smrtjo.

Vsak od teh pojavov prizadene posameznika, družino, zmanjšuje osebno in družbeno produktivnost, narodni dohodek in življenjsko raven nas vseh. Vemo, da je nešteto dejavnikov, ki vplivajo na raven in dinamiko teh kazalcev negativnega zdravja:

— človek: starost, spol, telesne in duševne lastnosti ter spodobnosti, zmogljivost posameznih organskih sistemov;

— obremenitve in škodljivosti pri delu, športu, doma;

— širše okolje: naravni, psihološki in družbeni dejavniki okolja;

— organizirana prizadevanja za humanizacijo dela in življenja, za varstvo pri delu, v prometu, športu;

— raven socialne varnosti;

— skladna in usmerjena dejavnost vseh segmentov družbe na vseh ravneh pri varovanju življenja, zdravja, delovne zmogljivosti in obrambne sposobnosti.

Varno in zdravo delo ter telesnokulturna dejavnost nista le pogoj za večje življenjske, delovne in športne uspehe, temveč pomenita mnogo več: srečo človeku, pot k njegovi dejanski osvoboditvi.

OBOLENJA CIVILIZACIJE

Velik delež zaposlenih v celotnem prebivalstvu, med njimi pa veli delež zaposlenih žensk, stagnacija pričakovane življenjske dobe, pospešeno invalidiziranje in umiranje zaradi nekaterih skupin kronično-degenerativnih obolenj, za katere vemo, da so lahko v zvezi z delom, načinom življenja in življenjskimi razvadami, epidemija poškodb zahtevajo od nas vseh, od posameznika in družbe hitre in smotrne ukrepe.

Slovence ogrožajo »obolenja civilizacije«: obolenja srca in ožilja, gibal, bolezni endokrinih žlez ter presnove in duševne motnje, maligna obolenja in poškodbe. Botrujejo jim premajhna telesna dejavnost (premalo se gibljemo), pogoste stresne situacije, neustrezna prehrana, pa tudi naše razvade (alkohol, kajenje) in onesnaženje življenj-

skega in delovnega okolja. Pri obvladovanju teh obolenj imata sicer pomembne naloge zdravstvena služba in telesnokulturna dejavnost, vendar je poglavitna skrb na nas samih.

Telesnokulturna dejavnost v vseh življenjskih obdobjih lahko utrjuje in varuje zdravje (razumna in usmerjena rekreativna dejavnost), lahko pa ga tudi ogroža (prevelike obremenitve glede na naše zmogljivosti).

UTRUJENOST

Utrujenost in bolečina nas opozarjata, da je v organizmu nekaj narobe. Utrujen človek se slabše prilagaja, izgubil je svojo plastičnost.

S fiziološkega vidika se nam kaže utrujenost skoz zbir značilnih biokemičnih in funkcionalnih sprememb, ki nastanejo v človeškemu telesu zaradi dela in ki zmanjšujejo njegovo delovno zmogljivost.

Psihološko se nam kaže utrujenost kot kompleksni občutek nelagodnosti, mlahavosti, včasih izčrpanosti, skratka neprijetnosti, ki jo povzroči delo oziroma usmerjena telesna dejavnost in ki nas sili, da pustimo delo ali da ga vsaj spremenimo.

Objektivni znaki utrujenosti:

— padec storilnosti (najprej pade kakovost, nato pa učinek);

— spontani odmori, ki jih delavci jemljejo nehote ali preišljeno pri delu, so obramba človeškega organizma pred izčrpanostjo;

— nepotrebne kretnje: pri utrujenosti se poveča energetska poraba na enoto delovnega učinka. Človeški organizem ne deluje več skladno, smotno, niti ekonomično. Pride do nepotrebnih gibov, gibanje ni skladno, pojavlja se drhtenje. Človek je raztresen, neiznajdljiv, kar pogosto privede do obratne nezgode;

— nezgod pri delu, v prometu, v športu, doma je čedalje več;

— zmanjšanje odpornosti človeškega organizma proti različnim obolenjem.

Subjektivni znaki utrujenosti:

Utrujeni ljudje čutijo bolečine v različnih delih telesa, so brez volje, usiha prizadevnost, lahko se celo spremenijo pozitiven odnos do dela.

Utrujen človek pogosto pride v konfliktno situacijo do želje, da bi delo prekinil, pride v nasprotje odnosa, da bi delo nadaljeval. Utrujenost močno vpliva tudi na čustveno življenje, pride do razdražljivosti, čustvene labilnosti, spremeni se osnovni čustveni odnos do okolja. To pa privede do krhanja medčloveških odnosov in prepirov.

Preprečevanje utrujenosti:

Ker je utrujenost obrambni mehanizem človeškega telesa, se velja boriti proti vzroku, ne pa le proti znakom utrujenosti.

Sredstva za preprečevanje utrujenosti:

— odmor, počitek,

— humanizacija dela (ureditev delovnega okolja, boljša organizacija dela),

— različna poživila.

pripravila: B. Z.

delavke delte o rekreaciji na delu

Cilka Duh — krojilnica: »Razpoloženje do rekreacije na delu je odvisno od počutja. Včasih imamo že pred službo dovolj tekanja in razgibanja z delom in utrujenim se nam ne da še tukaj telovaditi. Poleg tega je tudi odvisno od dela. Tiste, ki stojimo, stalno dvigujemo težke bale, se gibljemo po prostoru. Me bi se gotovo raje malce usedle. Za šivilje, ki stalno sede, pa je to drugače.«

Ljubica Zadavec — brigadirka: »Gotovo je rekreacija zelo potrebna. Vendar, če hočemo, da nam koristi, moramo imeti ločene vaje za različna dela, njim primerna.«

Marija Jurgec — šivanje gumbov: »Včasih bi mi odgovarjalo da telovadim, vendar bi telovadila le, če bi telovadili vsi. Seveda bi bilo pa dobro, da bi vsi telovadili, čeprav se nam vedno ne da.«

Ivanka Petek — šivilja: »Čas za rekreacijo je po mojem mnenju prekratek. V odmoru se raje sprehodim. Morda bi bilo bolje, če bi človek telovadil takrat, ko se začne slabo počutiti, ko začuti potrebo po tovrstnem razgibanju, ne pa, ko to drugi določijo.«

Marija Majcelj — kontrola: »Za mlajše delavke je gotovo to potrebno, pri nas starejših pa ni več kaj popravljati. Raje se pet minut malo oddahnem, saj sem tik pred upokojitvijo.«

Sposojen pogovor

Ivo milovanovič

Ivo Milovanovič, včasih urednik TV športne redakcije, zdaj vodja programskih delavcev, je že dobre pol leta tudi predsednik komisije za oblačenje na ljubljanski televiziji. In kako se je Ivo iz športnega novinarja »prelevil« v strokovnjaka za modo?

»Ja tudi doma so me silno začudeno gledali, kako je kaj takega sploh mogoče, ko pa imam že sam s svojo garderobo nenehno težave, kako bi potem lahko svetoval šele drugim. Prijatelji in sorodniki, ki pa so za to mojo funkcijo nedavno izvedeli iz časopisov, pa me za modne nasvete sprašujejo kar po telefonu. No, pa šalo na stran: bolj kot kakšen predsednik sem predvsem koordinator te komisije, ki je začela delati lansko poletje.«

• Kako pa je sploh prišlo do ustanovitve komisije za oblačenje, ko pa so bili delavci na televiziji leta in leta prepuščeni sami sebi, svojemu okusu in lastni presoji?

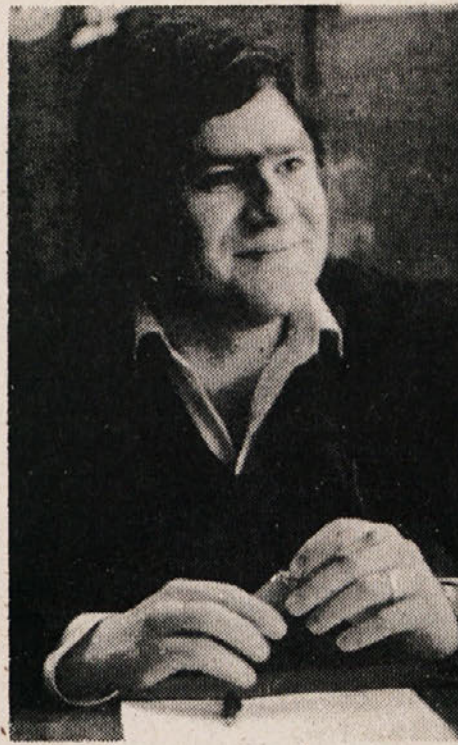
»No, na televiziji bi predvsem radi imeli čim boljši program, v drugi vrsti pa je naša želja spraviti našo hišo na neko ugledno raven. Zato smo se začeli lotevati vseh mogočih reči: od preurejanja sanitarij in pisarn do kadrovske okrepitve, in tako je nujno, da je prišlo na vrsto tudi oblačenje naših delavcev.«

• Koliko članov pa šteje komisija?

»Šest: v njej so Marija Kobi, naša hišna kostumografka, ki je že pred dobrim desetletjem skrbela, da so bile vsaj napovedovalke primerno oblečene, zdaj pa ima preveč dela že z umetniškimi programom, pa Franjo Meglič, ki vse predobro ve, kako neusmiljen in kritičen zna biti objektiv in kako popačene so lahko barve, Sergeja Stojkovič, ki »skrbi« za napovedovalke, producent Sabotič, akademski slikar, Stane Hrovatič ter Tatjana Trtnik iz programa. To so stalni člani, komisijo pa bomo »krepili« z zunanjimi sodelavci, mladimi kreatorji, ki se nedvomno na modo tudi najbolj spoznajo.«

• In kakšne so naloge komisije?

»Naša glavna naloga je, da ljudi spodbudimo k razmišljanju o oblačenju. Menimo namreč, da ima televizijski medij velik vpliv na najširšo kulturo in iz tega logično sledi, da ima vpliv tudi na oblačenje, če ga ima že na jezik, na način obnašanja, na popularizacijo raznih predstav, koncertov resne glasbe, ne nazadnje tudi športnih dogodkov. Gotovo je, da ljudje vedno pogledajo, kako smo na televi-

ziji oblečeni, kajne? Sicer sem pa mnenja, da je oblačenje sestavni del kulture, čeprav je odvisno od vsakega posameznika, zato mu ne moremo ničesar predpisovati, ničesar prepovedati, lahko mu le svetujemo ali nakažemo kakšno primernejšo ali morda boljše rešitev. Komisija je naredila svoj program dela in tako smo svojo pozornost najprej namenili delovni obleki, tako tistih ljudi pred kamero kot tistih za kamero, razdelili pa smo jo tudi na letne čase, v čemer je seveda bistvena razlika.

Pa denar? Oblečila so zelo draga, to čutimo vsi.

»Tudi o tem smo veliko razmišljali, kajti garderoba je resnično zelo draga. Za začetek smo se povezali z novomeškim **Labodom**, ljubljansko Rašico, Muro, Elkrojem in M klubom, ki so nam, za primerno protiplačilo seveda, pripravljene priskočiti na pomoč. Prav z njihovo pomočjo smo vremenarjem

dali vsakemu po eno obleko, drugače pa se bodo morali tudi sami znajti, zato ni rečeno, da se sem ter tja ne bodo še kdaj pojavili v pleteninah.«

• Za tovarne, ki bodo podarjale svoja oblačila, bo to vsekakor tudi lepa reklama, saj bodo skozi televizijo lahko reklamirali svoja oblačila. Kaj to pomeni, da bodo voditelji in napovedovalci zdaj tudi bolj modno oblečeni?

»Malce že mogoče, čeprav modnih krikov seveda ne bomo mogli spremljati, to pa tudi ni naš namen. Radi bi samo, da bi bili naši ljudje primerno oblečeni in urejeni.«

• In načrti komisije za letos?

»Ko bomo opravili z obleko, se bomo lotili ličenja in nakita. Ličenje namreč zahteva profesionalen pristop, ne pa da se vsak liči kot ve in zna ali hoče, saj imamo za to posebno službo, ki je primerno izšolana. Pri nakitu pa tudi marsikdo pretirava in pri tem pozablja, da televizijski zaslon ni razstavni prostor zanj, in to bomo morali tudi povedati.«

• Kdo pa skrbi za vašo garderobo?

»Večinoma se oblačim sam, čeprav gre po nakupih z menoj vedno tudi moja žena, ki ima, tako kot v večini družin, zadnjo besedo. Če se že ne strinjam z njo, pa me njena pripomba vsaj pripravi, da vse skupaj še enkrat premislim in včasih ali bolj pošteno rečeno, večinoma poslušam njene nasvete. Sicer pa sem v službi vedno v obleki, vendar brez kravate, ker je ne prenesem, pred kamero si jo zmeraj nadenem, ker sodim, da se tako spodobi. Doma pa sem najraje v trenirki ali kavbojkah.«

• Pa ste si zdaj, kot predsednik komisije za oblačenje, ogledali tudi ljubljanski modni sejem?

»Tega pa si ogledam vsako leto, prej bolj ženi na ljubo, zdaj pa tudi zaradi tega, da vidim, kaj se nosi, saj drugače ne bi vedel, kaj bi radi dosegli drugi člani naše komisije. Zdaj pa le moram biti tudi s tem na tekočem, kajne?«

JASMIN MALAHOVSKY

Desno — vodja proizvodnje tozda Zale, Jaka Mlinar, na sredi je modelar konstruktor Janez Marolt in levo Milica Stupar, glavna kontrolorka programa VO. Reševanje vprašanj kvalitete je gotovo najuspešnejše v proizvodnem tozdu samem.

utrinki iz pariza

vrhnja oblačila

Zelo moderne so 7/8 jakne — blejzerji z oprijeto linijo največkrat v vzorčasti tkanini imenovani »Prince de Galles«, gabardenu ali v črtastih vzorcih, ki jih dopoljujejo podloge v zrcalni podobi. K takim blejzerjem sodi kratko krilo, ki se spodaj zožuje ali pa se končuje z volanom. Tako na blejzerjih kot tudi na krilih so zadaj kratki razporki. Seveda mini ljubijo predvsem mladi, za zrele ženske pa so še vedno moderna daljša krila z rubami in različnimi pliseji.

Poleg črne in modre barve so zastopane predvsem sončne barve, barve začimb, zelene, takoimenovane »boal« barve. Te barve bodo v prihodnji sezoni najbolj zastopane v vzorčnih motivih.

Še vedno je precej čipk, kot dodatki pa so prav tako še aktualne vrtnice, kar poudarja ženskost. Pri kompletih so najpogosteje zastopane tkanine jersey, krep in svila. Predvsem krepji so zelo atraktivni. Pri kompletih so linije ravne z volani, pliseji in gubami. Poudarek je na gornjih delih, ki jih dopolnjujejo razne bleščice, rože, pentlje in ovratniki. Rame so še poudarjene, vendar že manj. Pri romantičnih kompletih so pogosti veliki cvetlični vzorci, največkrat tulpe in vrtnice, športnejši kompleti pa so v črtah, kar spominja na moške srajce. Ta del garderobe je gotovo dobrodošel pri vsaki ženski.

To vse bolj podrejeno in vse bolj moderno ženskost poudarjajo tudi gumbi, ki so še vedno v perlah ali roževini.

Jelka Novak

Pariz — pojem svetovne mode.

bluze

Barve: opaziti je vse več sončnih barv (oranž, rumena, oranžno-rdeča) vse pa so v kombinaciji s črno. Sledijo zemeljske barve, kjer prevladujejo peščeni toni, barve kamna, kaki toni, rjavi odtenki — od rjaste preko čokoladne do cigelrot«. Zelo veliko je barve breskve v povsem nežnih tonih in še vedno je veliko črne.

Dezeni: Pri barvah, kombinacijah in dezenih je čutiti vpliv likovnih motivov starodavnih kultur (tapiserija, ornamentika) in motivov narodov Afrike. Ponovno so aktualni tudi cvetlični vzorci. Ti so v intenzivnih, močnih barvah, s poudarjenimi kontrasti. Veliko je cvetnih vzorcev na temnih podlagah (črni, modri, bordo...). Še vedno je precej črno-belih kombinacij in modro-belih, to je mornarskih kombinacij. Na srednjeveške tapiserije in ornamentiko

vzhoda pa ne spominjajo samo vzorci, ampak tudi težke zamolke barve.

Linija: Prevladuje ženska linija. Bluze so v glavnem telirane z globokimi ovratniki ali brez ovratnikov, precej je tudi fazon. Dolžina bluz je v glavnem skrajšana. Rokavi so bogato nabrani, ramena so še podložena. Poseben poudarek pa je na detajlih — od čipkastih aplikacij do gumbov in pentelj. Veliko je čipk. Včasih so celo bluze čipkaste in spominjajo na razkošen in malce kičast rokoko stil. Precej je tudi plišastih bluz in prav tako veliko je tafta. Vendar je še vedno največ svile.

Mirjana Fišer

krila

Sejem je pokazal žensko modo s poudarkom na liniji, materialih in barvah. Še vedno je poudarjena linija ženskega telesa (telirana linija in všitki). Dolžina kril je v nekaj variantah: klasična — normalna dolžina, dolga in mini.

Tkanine so v bogatih moherjih, volneni v temnih tonih in temnih kombinacijah, razni pepita vzorci in vzorci »Prince de Galles«. Veliko je tudi plise vstavkov v »nadstropjih« in v več plasteh. Tu so tudi krila z gubami. Poudarek na krilih so široki elastični pasovi in okrasni gumbi. Še sta prisotna tulipan ali bučka linija. Tu so krila v pasu ozka, razširijo se čez boke ter se nato tik nad ali tik pod koleno zožijo. Ti modeli so iz finejših materialov (tafti, čipke, svila), ki so bodisi naravni ali umetni. K tem modelom sodijo ustrezni elegantnejši dodatki od vrtnic do metuljčkov ali kar v kombinacijah.

V športni kratki modi je prisoten jersey, ker je praktičen in prijeten za nošenje.

Marta Bogolin

tkanine

Prevladujejo 4 osnovni stili:

Vrata Orienta: močno kitajsko modra barva in rožasti indijski vzorci

— v skupini barve ciklame so enobarvni kreši in indijski karo

— v lila skupini je veliko enobarvnih tkanin in rožastih vzorcev

— rdeče-oranžna skupina ponuja črte, karo in krep

— živo zelena s turkizno pa predvsem rože.

Neonske luči: pualer roza barva in pa rjavi vzorci Prince de Galle

— nekaj je tudi drobnih rož

— modra barva je predvsem v jeansu

— Prince de Galle prevladuje tudi v črno sivi kombinaciji

— siva barva je tudi v jeansu in predvsem v pepita vzorcih.

Jagode in limone:

— barva ciklame in lila so v rožah, pikah in krepah

— živo rumena s čipkami in rožami

— močne florescenčne rože

— močno zelena v pikah in rožah

— črna z velikimi rožastimi vzorci v tulpah in vrtnicah

— kombinacija črno-bele in rdeče barve s čipkami.

Ulice začimb:

— opečna barva z rjavo in beš ter olivno zeleno

— precej temno zemeljsko rjave barve z gorčično rumeno in lavanda — modro

— beš v kombinaciji s terracote, črno in belo

— blede olivno zelena barva

— cimerno rjava s puder roza barvo

Veliko je bombažnih krepov, eksotičnih vzorcev in elastičnih tkanin.

To so povzetki s poročil o obisku sejma »Pret a porter« in »Premiere vision« v Parizu. Udeležili so se ga kreatorke Jelka Novak, Cveta Bogolin in Marjana Fišer, Milan Šter iz prodaje ter Mirko Rupnik in Nace Praznik iz nabavne službe. Sejem je trajal od 18. do 23. marca.

**Zbral in pripravil:
NACE PRAZNIK**

karakteristika

Sem mož, ki je doživel srečo in trpljenje, ki se je naučil opazovati življenje z radostnim mirnodušjem, prestar, da bi še uganjal mladostne objestnosti in vendar še prem-lad, da bi bil brez želja.

zdrav duh v zdravem telesu

mens sana in corpore sano

Higiena pomeni negovanje zdravja. Zdravje organizma negujemo predvsem tako, da skušamo izpopolniti svoje normalno življenjsko aktivnost in da se obenem borujemo proti škodljivim vplivom, ki življenje ogrožajo. Pri tem ne smemo pozabiti, da čim popolnejša življenjska aktivnost bistveno pomaga premagati škodljive vplive, ker krepi odpornost vsega telesa. Aktivnost ugodno deluje na duševno ubranost in na psiho sploh le toliko časa, dokler ustreza splošnim telesnim močem. Prizadevanje za kar največjo funkcijsko sposobnost ima v higieni dvojno vrednost. Seveda pa pri tem ne smemo pretiravati ne v eno ne v drugo smer, saj bi to v celoti le škodovalo, namesto da bi koristilo.

Bežno moram poudariti še aktivnost med boleznijo. Čeprav je ta zelo važna, se je bom dotaknil le površno. Najprej naj poudarim, da moramo neposredni vpliv aktivnosti ostro ločiti od njenih naravnih posledic. Za večino resnih bolezni imajo te posledice veliko večji in skoraj brez izjeme veliko neugodnejši pomen.

Sploh se v zdravniški ordinaciji po mojem prepričanju posveča premalo pozornosti vprašanju, kako ohraniti in obnoviti življenjsko aktivnost. Takšno vprašanje zelo redko postavi-jo kar naravnost, navadno ga ne omeni-jo niti od daleč. In včasih je lahko pomembnejše kot vprašanje življenjske nevarnosti. Pri splošnih obolenjih naj omenim škodljiv vpliv, ki ga ima na aktivno življenje moč izčrpanosti, ki prizadene oba spola. Če še upoštevamo, da bolezen navadno prizadene tudi živčni sistem, tako da se očitno pokaže dražljiva slabost, potem nam mora biti jasno, kako važno je pomiriti ta sistem, ki ima v nasprotnem prime-

ru negativne posledice na funkcijsko sposobnost ostalih organov.

Harmonično in živahno življenje spričo tolikih raznoličnih sprememb ne ogroža naveličanost enoličnih odnosov, saj se vendar v življenju, kjer se vsaka želja izpolni, pojavi včasih prenasičenost. In najvažnejša naloga duševne higijene je, da prepreči to tragično prenasičenost. Tragično še posebno zato, ker zadene ljudi, ki imajo najboljše namene. Duševna higiena mora skrbeti, da se ljudje ne naveličajo drug drugega, vsem pa nalaga takt- no vzdržnost, kadar je potrebno, in s tem preprečiti, da ni prav vsaka želja izpolnjena.

MAKS BRAČIČ

svetovni dan zdravja

7. april je svetovni dan zdravja. Letos je bil namenjen boju proti kajenju. Na ulicah svetovnih mest so kadilcem ponujali namesto cigaret cvetje. Poudarjena je bila zdravstvena in ekološka plat kajenja. Na leto umre zaradi kajenja (oz. bolezni, ki jih to povzroča) 2.500.000 ljudi ali drugače povedano: vsakih 13 minut umre en kadilec.

Pridružimo se prizadevanjem za zmanjšanje ali vsaj omejitve kajenja. Naš poslovni odbor je lani sprejel **sklep o prepovedi kajenja** na sejah, vendar so ga »zagrizeni« kadilci kaj hitro pozabili. Veljalo bi se ga ponovno spomniti!

knjige med nami

Mladinska knjiga iz Novega mesta je pripravila za prodajo v Labodu precej knjig iz najbolj iskanih programov in založb. Ta »mini knjižni sejma« so pripravili skupaj s splošno službo. Želeli bi namreč, da bi knjige, ki postajajo vse dražje, bolj približali našim delavkam in jim v dogovoru z Mladinsko knjigo omogočili nakup na obro-ke. Poleg pestre ponudbe in obročnega

odplačevanja je ta oblika tudi najpri-mernejša, saj ima trgovina možnost nabave od vseh založb in lahko zados-ti vsem okusom. V prvem poskusu knjižnega sejma v novomeškem delu Laboda smo pokupili za okoli 2 milijona dinarjev knjig, s čimer so bili zado-voljni predstavniki Mladinske knjige in delavke Laboda.

Med nadaljnjimi oblikami sodelo-vanja se odpira tudi **možnost prodaje šolskih knjig**. Le te naj bi Mladinska knjiga pripeljala v poletnih mesecih — vsekakor bi to moralo biti pred vi-škom prodaje (konec avgusta in v začetku septembra). Poskrbeli bi za to, da bi se dalo dobiti vse šolske knjige in tudi na odplačevanje.

Torej, zastavljeno sodelovanje ima možnosti za rast v obojestransko zado-voljstvo.

Slovenski pesnik Janez Menart je bil rojen leta 1929. Prva svoja ustvarjanja je predstavil skupaj s Pāvčkom, Zlobcem in Kovičem v knjigi *Pesmi štirih*.

Menartova lirika načenja socialna vprašanja, vprašanja morale, odnosov, vsebine življenja. Je strog opazovalec dogajanj, ki jih podaja v jedki satiri, da bi razkril in s tem opozoril na nujnost drugačnih, bolj humanih odnosov.

Menart je prejel za svoje pesniško delo tudi Prešernovo nagrado.

Janez Menart:

DIAGNOZA

*V zatilju kol, v želodcu jež,
pri srcu led, termit v jeziku
in vrtiljak povsod, kjer greš,
in, in, in... In kam? K zdravniku.*

*V želodec cev; na EKG;
želodec zdrav; srce normalno.
Kri, jetra v redu; seč B. p.
Vse me boli le funkcionalno.*

*V koleno tók, v komolec tik.
Na rentgen. Skoraj idealno.
Možgani? ne, noben bolnik;
in nor — če sem — sem funkcionalno.*

*Ta svet, poln zmed, me v teku let
(kar je bajè povsem normalno)
dodobra spravil je v nered,
vendar v nered le funkcionalno.*

*Na grob si vklêsati bom dal:
Bolehal sem samo formalno,
umrl sem telesno zdrav
in mrtev sem le funkcionalno.*

Te dni in v začetku prihodnjega meseca pričakujejo v skladišču srajc in bluz precej izvoza. Natovarjali bodo izdelke, ki bodo šli do kupcev v zahodno Evropo. Sicer pa je bilo v tem skladišču zelo živahno tudi do sedaj. V zadnjih 14 dnevih so odpremili za domači trg blizu 150.000 srajc in bluz. Kar hiteti so morali. Računalnik jim sicer precej olajša delo, predvsem pri dokumentaciji, preglednosti zalog, hitrosti... Ostaja pa seveda fizično delo. To je priprava komisij, odgovornost za točnost, sprejemanje pošiljk iz tozdov, prepakiranje pošiljk od kooperantov, odprema po pošti, železnici in z našimi lastnimi prevozi, pa še se najde opravil...

skupščina društva invalidov novo mesto

Društvo invalidov v Novem mestu deluje 6. leto. Ima okoli 700 članov, za katere skrbi — lahko bi rekli — vzorno. Ob športnih aktivnostih, gledaliških abonmajih, letovanju, izletih in še marsikaj bi lahko našteali, da je društvo lani uspelo zagotoviti tudi rezervirane parkirne prostore v mestu.

Na letošnji skupščini so razvili tudi svoj prapor. Svečanosti se je udeležilo veliko članov društva ter predstavnikov družbenopolitične skupnosti. Predsednik SZDL je v nagovoru poudaril, da je družba toliko humana, kolikor to pokaže do svojih invalidov, zato se je zavzel za odstranjanje arhitektonskih ovir v mestu, za pomoč pri zaposlovanju invalidov, za njihovo polno vključitev v življenje in delo. Novomeški de Laboda je ena izmed štirih delovnih organizacij v Novem mestu, kjer delujejo aktivni invalidov. v Ločni je 15 invalidov, v tozdu Commerce 5 in v DSSS 3. Gotovo bi bilo dobrodošlo povezovanje invalidov tudi na ravni delovne organizacije.

višji limit

Poslovni odbor je na svoji 20. redni seji sprejel sklep, s katerim povišuje limit za prodajo lastnih izdelkov delavcem in upokojencem Laboda od prejšnjih 600.000 din na 1.200.000 dinarjev.

Na Dolenjskem se je konec leta prvič oglasila regijska radijska postaja Studio D. Predstavila se je tudi širši slovenski javnosti. Ko so bili na obisku v studio D uredniki iz slovenskih in nekaterih lokalnih radijskih postaj, so obiskali tudi Labodovo proizvodnjo.

za hec

Napis v baru:

»Prosimo, da našemu točaju ne dajete napitnine, sicer bi bil užaljen. Uprava.«

Na koncu šanka pa je, sramežljivo skrit, zelo majhen hranilnik na katerem piše:

»Za žalitve.«

»Francelj, ne razumem, zakaj se končno ne oženiš.«

»Ne morem se, ker stalno premišljujem o tvoji ženi.«

»Oho, torej si zaljubljen vanjo?!«

»Sploh ne; le bojim se, da bi naletel na takšno, kakršna je ona.«

drobni nasveti

Manjšo rano razkužimo z vodo, v kateri smo prekuhali večjo količino soli.

Žvečilni gumi brez težav odstranimo z obleke s krpo, prepojeno z acetonom.

Kakovost jedilnega olja preverimo tako, da steklenico z oljem dobro pretresemo. V dobrem olju se pri tem ne napravijo mehurčki ali celo pena.

letošnji izleti

Planinska sekcija je pripravila program izletov za letošnje leto.

Poglejmo kam vas vabijo Labodovi planinci:

23. 4. — na Kum (skupaj s planinci Krke),

28. 5. — na Šmarno gorō,

18. 6. — v Logarsko dolino — Okrešelj, Kamniško sedlo, Kamniška Bistrica (skupaj s planinci Krke),

18. — 20. 7. — Krn, Krnsko sedlo, Komna,

13. 8. — Velika planina,

11. 9. — Janče (srečanje planincev Slovenije),

17. 9. — Tamar — Vršič.

Za vsak izlet bo posebej izdan razpis. K sodelovanju vabimo planince vseh tozdov. Pridružite se nam, saj gre za Labodovo planinsko sekcijo. Če pa organizirate svoje izlete, bomo veseli, če boste povabili tudi nas.

Zbrala M. P.

šopek modrosti

Za nekatere je delo strašno enostavno. Za druge pa — enostavno strašno.

xxx

Med poštenimi ljudmi so obljube dolgovi, med nepoštenimi pa vabe.

xxx

Boj naredi iz nekaterih bogove, iz drugih ljudi.

zahvala

Ob izgubi drage žene in mame Ane Oražem se zahvaljujeva sekciji upokojencev Labod, tozđ Ločna, za podarjen venec, predsednici Faniki Udovč za poslovilne besede ob odprtem grobu, vsem, ki ste nam izrekli sožalje ter vsem delavcem in upokojencem Laboda, ki ste jo spremili na zadnji poti. Mož Franc Oražem in hčerka Nuša Golob

planinci — pozor

Pred nami je sezona planinarjenja. Da bi bili užitki v gorah popolni, se mora vsak planinec dobro pripraviti na pohode. Seveda je prva kondicija, sledi primerno obuvalo, obleka itd., itd. Kaj torej moramo vzeti s seboj na ture:

Vse izbiramo letnemu času in težavnosti ture primerno, osnovno pravilo je: vzemimo s seboj raje kaj več kot premalo!

Mehke stvari in hrano, ki se ne pokvari, zložimo v nahrbtnik ob

hrbtišču, hitreje pokvarljive stvari damo zadaj in zgoraj, trde in težke predmete pa zložimo na dno. Lahke stvari in vse, kar moramo imeti pri roki, mora biti na vrhu. Sam nahrbtnik naj bo čim lažji, predvsem pa nepremočljiv tudi ob močnem deževju.

Osnovna oprema v gorah so čevlji. Morajo biti visoki, nepremočljivi in s podplati, ki ne drsijo. Veliko bolj z lahkoto kot v ozkih hlačah hodimo v pumparicah. Srajca naj bo iz naravnega materiala, ki vpija znoj, na nogah pa imejmo dva para nogavic, lahke bombažne in še debelejšje iz mehke volne.

In kaj sodi v naš nahrbtnik? Vanj vsekakor gredo:

- vetrovka s kapuco,
 - srednje debel pulover,
 - rezervne hlače, lahko obuvalo, srajca, perilo, nogavice, morda trenirka in kapa,
 - termovka ali čutara s pijačo, vžigalice, žepna svetilka,
 - priročna lekarna,
 - sončna očala, šivanka s sukančem, nož,
 - zemljevid in kompas,
 - planinska izkaznica in drugi osebni dokumenti,
 - hrana in sveže sadje,
 - polivinilasta vrečka za odpadke, ki jih odložimo v svojem domačem smetnjaku.
- Seveda vedno prilagodimo vsebino nahrbtnika dolžni in zahtevnosti izleta oziroma ture.

